
Sunuş

DOI 10.32325/iaad.2017.27

Marc Aymes'in "Akdeniz'in Envanteri" başlıklı makalesi, *Meltem*'in yayın hayatına başlaması sürecinde dile getirilen Akdeniz'in tanımlanmasıyla ilgili sorulara şaşırtıcı cevaplar veriyor. Aymes'in cevapları gibi, bu cevapları dile getirme biçimi de şaşırtıcı. Aymes'in makalesi Akdeniz üzerine "envanter" olarak hazırlanmış "bir bibliyografya denemesi". Üzerinde çalıştığı yarım yüzyıllık Akdeniz tarih ve antropoloji literatüründen söz ederken şunu söylüyor: "Takip eden satırlar bibliyografik deneme türüne aittir. Fakat herhangi bir 'alan bilançosu' önermek söz konusu değil. Bu bir envanterdir". Böylece tarih ve antropoloji literatüründe elli yıl boyunca Akdeniz'den nasıl bahsedildiğini bazı ortaklaşılın ifadeler üzerinden tararken, Akdeniz'in ne ifade ettiğine dair literatür taramasını da klasik anlamda literatür taramasına benzemeyen bir metin yazma biçimiyle bizlerle paylaşıyor. Fransızca kaleme alınmış, sunduğu birikim kadar biçimiyle de ilham verici bu yazı, *Meltem* aracılığıyla ilk kez yayımlanıyor. Aymes, Akdeniz'in coğrafi-toplumsal tarih açısından tanımlamalarını önümüze akıcı bir üslupta seriverirken, bunun bir bilanço ya da bilinen anlamda bir literatür değerlendirme yazısı olmadığına da dikkat çekiyor.

Meltem Araştırma'da yer alan üç makaleden ilki, Tülin Selvi Ünlü ve Emel Göksu'nun "19. Yüzyıldan 20. Yüzyıla Doğu Akdeniz Liman Kentlerinde Kentsel Mekân: Patras, Volos ve Mersin Üzerinden Bir İnceleme" başlıklı makalesi, dünya sistemi yaklaşımına referansla "Doğu Akdeniz liman kentlerinin ortak bir karakteri olduğunun söylenip söylenemeyeceğini", "kentlerin kimliğini üreten iktisadi ve sosyal koşulları", yani yerelliğin ortaya çıkardığı farklılıkları da dikkate alarak sorguluyor. Akdeniz kentleri üzerine yapılan çalışmalara önemli bir katkı sunan makale, Patras, Volos ve Mersin üzerinden ufuk açıcı bir değerlendirme yapıyor.

Meltem genel olarak Akdeniz'e odaklanmakla birlikte, özel olarak bizzat İzmir'e yönelik araştırmalara da yer veriyor. *Meltem* Araştırma'nın doğrudan İzmir'le ilgili ilk makalesi, Uygur Dursun Yıldırım'ın "Tarımda Alternatif Kamusal Olanaklar: İzmir Tire Süt Kooperatifi Örneği" başlıklı makalesi. Yıldırım'ın makalesi, neoliberalizmin etkisiyle ciddi dönüşümler geçiren mevcut tarımsal üretim ve tüketim süreçleri koşullarında istisnai bir örnek sunan İzmir Büyükşehir Belediyesi ve Tire Süt Kooperatifi'nin işbirliğine ilişkin ilk alan araştırması olması açısından çok değerli. Yıldırım, "alternatif kamusalılık" kavramıyla değerlendirdiği bu örneği Tire'de yaptığı alan araştırmasıyla detaylandırıyor.

Meltem Araştırma'nın bizzat İzmir'le ilgili makalelerinden Tanyel Özelçi Eceral - Afra Taciroğlu'nun imzalarını taşıyan ikincisi, "Doğal ve Tarihi/Arkeolojik Değerlere Sahip Kentsel Kıyı Yerleşimlerinin Planlama Sorunu: Foça Örneği" başlığını taşıyor. Aslında makale, İzmir'i Akdeniz bağlamında tartışmaya olanak sağlayan Foça'ya odaklanarak, bir örnek olay çalışması üzerinden Akdeniz'in güncel sorunu olan, "kullanma-koruma ikilemi" olarak ifade edilebilecek insan yerleşmeleri ve turizmin artan baskısı karşısında tarihi ve doğal mirasın korunması sorununu Foça örneği üzerinden tartışıyor. Akdeniz'in tarihi ve doğal mirasının bir parçası ve Akdeniz fokunun yaşam alanı olan Foça'nın sürdürülebilirlik açısından incelemesini içeren makale, hem bu konuda ki çeşitli düzeyleri bir arada görmeyi sağlıyor hem de uluslararası hukuk kadar

Türkiye'deki planlama süreçleri ve yerel yönetim-merkezi yönetim arasındaki ilişkileri de dikkate alan bir değerlendirme sunuyor.

Meltem Güncel'de Aylin Kuryel'in "Yuga, My Yuga: Misafir İşçi Hikâyeleri Sergisi"ne ilişkin değerlendirmesi, Zeynep Gönen'in Polly Pallister-Wilkins'le yaptığı "İnsani Bir Sınır Olarak Akdeniz" başlıklı söyleşi ve *Meltem Alesta*'da yer alan, Duygu Özsuphandağ Yayman'ın gazeteci Ercüment Akdeniz'in *Suriye Savaşı'nın Gölgesinde Mülteci İşçiler* kitabını değerlendirdiği yazısı birlikte okunabilecek nitelikte. Kıtaların birbirine kavuştuğu ya da birbirinden ayrıldığı Akdeniz'de göç ve mültecilik başlıkları Suriye Savaşı'yla birlikte gündemimize daha fazla giriyor.

Zhandarka Kurti'nin "Türkiye'de Siyasal Suçlar: Neoliberalizm, Polis ve Kent Yoksulları" başlıklı kitap değerlendirmesi ise, İzmir'i temel alan bir alan çalışmasına dayandığı için İzmir konusundaki literatürün bir parçası olarak Aleste'da kayda geçti.

İzmir Akdeniz Akademisi'nden başlığı altında Akademiye ilişkin değerlendirmelere ayırdığımız alanda 2017 yılına ilişkin iki değerlendirme bulunuyor. Dilek Akyalçın Kaya'nın "seminerlerin asıl amacı amatör tarihçilerin, insanların, mekânların, şehirlerin, sokakların hikâyelerini İzmir'i, kent bilinci ve kentlilik gibi kavramları Akdeniz perspektifiyle tarih disiplini içinde düşünmelerini sağlamaya çalışmak olsa da bu seminerler meslekten tarihçilerin de tarihçilik üzerine yeniden düşünmelerine vesile olabilecek bir araç haline gelmiştir" sözleriyle özetlenebilecek olan, Tarih Araştırma Seminerleri'nin tarih araştırmasında yeni bir diyalog araştırması olarak önemli bir adım olduğuna kuşku yok.

Bu başlıkta Yasuko Takayama'nın "İzmir'in Profilini Tasarımla Yükseltmek" başlıklı yazısı da 2017 yılında İzmir Akdeniz Akademisi'nin hazırladığı Dünya Tasarım Başkenti başvurusuna referansla, İzmir'in tasarım kenti olmak için çalışmasının şehre muhtemel katkılarını değerlendiriyor.

Meltem'i yayıma hazırlarken bir taraftan da dergiyile benzer gündemdeki konularda uluslararası bir Akdeniz sempozyumu hazırlıkları sürüyordu. 16-20 Kasım 2017 tarihlerinde gerçekleşen Uluslararası Devinen Akdeniz Sempozyumu'nda aşağıdaki soruların cevaplarını arayan 29 bildirinin sunulduğu üç günlük programla, devinen insanlar, devinen iktidar, devinen çevre, sanat ve tasarım, devinen sermaye ve emek, devinen fikirler başlıklarıyla Akdeniz üzerine birlikte düşündük.

Akdeniz havzası karmaşıklıklarıyla üç kıtayı ve pek çok bölgeyi bir araya getirir ve dünyaya yayılırken pek çok ilginç soruyu ortaya çıkarmaktadır. "Hareketlilik", "devinim", "bağlantısallık", "göç ve iltica" Akdeniz'in ne olduğunu anlamamıza nasıl yardımcı olabilir? Akdeniz'in siyasal, toplumsal, kültürel, ekonomik, zamansal ve/veya mekânsal olarak kendine özgünlük ya da evrensellikleri nelerdir?

Akdeniz'de hangi ontolojik, tarihsel, coğrafi, jeopolitik ve/veya teknolojik farklılıklardan bahsedebiliriz? Akdeniz'e dair farklı sanatsal, sosyo-kültürel, sosyo-ekonomik temsiller bölgenin farklı alanlarındaki kimlik üretim süreçlerini nasıl şekillendirir? Akdeniz'de fikirler, insanlar, siyaset, şehirler, ekonomi, ekoloji ve tasarım nasıl birbirine temas eder ve birbirini dönüştürür?

Küresel süreçler Akdeniz'de nasıl yankı bulur ve Akdeniz kendisinden ötesini nasıl etkiler?

Sempozyumdaki tartışmaların bazılarının geliştirilip *Meltem*'in gelecek sayılarında okurlarla paylaşılmasını öngörüyoruz.

İyi okumalar.

Ayşegül Sabuktay, Özgür Gökmen, Zeynep Gönen